

Cursussen Kerkmuziek

2024 - 2025

Cursussen voor cantor, dirigent en organist,
opleiding Kerkmusicus III en stemvorming voor
voorgangers, koorleiders en koorzangers

Cantor cursus

Waarde en beschikbaarheid van één of meer cantores zijn tijdens de coronacrisis bewezen. Daarom ook dit jaar extra aandacht voor de cantor cursus.

Alle inhoudelijke informatie incl. cursuslocaties, docententeam, certificering, data, prijzen, contactgegevens, toelatingseisen en voorwaarden zijn te vinden op

www.kerkmuziekopleidingen.nl

INTRODUCTIEBIJENKOMST

- zaterdag 12 oktober 2024, 15.00-16.00 uur op de cursuslocatie
- Aansluitend aan de eerste cursusbijeenkomst en alleen bedoeld voor dirigenten en organisten.

**BISDOM
ROTTERDAM**

Dirigent / Cantor

Voor dirigenten van alle koorsoorten en cantores

1 Oriëntatiecursus dirigent/cantor

- Voor wie?** Voor hen die dirigent of cantor worden/zijn.
De oriëntatiecursus dirigent/cantor is een opstap voor vervolgcursussen:
→ voor cantores is de cursus een afgeronde opleiding;
→ voor dirigenten een goede voorbereiding op de vervolgcursus niveau A.
- Waartoe?** De cursus is gericht op het ontwikkelen van vaardigheid in het dirigeren van volkszang en het voorzingen van liturgische gezangen.

2 Dirigentencursus niveau A

- Voor wie?** Voor hen die dirigent worden/zijn of voor dirigenten die al gedurende langere tijd in de praktijk werkzaam zijn. De cursus sluit aan op de 'Oriëntatiecursus dirigent/cantor'.
- Waartoe?** De cursus is gericht op:
→ inzicht in één- en meerstemmig liturgisch en kerkmuzikaal repertoire met de nadruk op Nederlandse liturgische teksten;
→ inzicht in de ontwikkeling van de liturgie en de kerkmuziek in het bijzonder sinds het Tweede Vaticaans Concilie;
→ vaardigheid in het dirigeren tot en met vierstemmige koormuziek.

3 Dirigentenopleiding Kerkmusicus III

Neem voor aanmelding en informatie contact op met de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam. Bij twijfel over het niveau van de kandidaat kan de cursusleiding een toelatingsexamen afnemen. De opleiding sluit af met een erkend diploma.

Organist

4 Oriëntatiecursus kerkelijk orgelspel

- Voor wie?** Voor hen die in de toekomst koor én volkszang willen leren begeleiden alsmede de eerste beginselen van improvisatie op het orgel. Deze cursus is een goede voorbereiding op de vervolgcursus op niveau A.
- Waartoe?** Aanleren of vergroten van de basisvaardigheden van het orgelspel en het begeleiden van liturgische gezangen. Waar mogelijk wordt rekening gehouden met de liturgische praktijk van het orgelspel.

5 Cursus kerkelijk orgelspel niveau A

Voor wie? Voor hen die reeds een aantal jaren in de liturgische praktijk werkzaam zijn als organist, maar nog niet alle beginselen van de begeleidingstechniek beheersen alsmede de beginselen van improvisatie op het orgel.

Waartoe? De cursus is gericht op:

- inzicht in het gebruik van harmonieën in modale melodieën;
- het toepassen van de klassieke harmonieleer in het begeleiden van melodieën in verschillende modaliteiten, het improviseren van voorspelen en intonaties;
- vaardigheid in het harmoniseren, waarbij de sopraan, alt en tenor met de handen en de bas met het pedaal worden gespeeld;
- inzicht in de registratietechniek van harmonisaties en voorspelen;
- begeleiden van koorzettingen waarbij de orgelpartij een zelfstandige functie vervult en de stemmen gespeeld moeten worden met zelfstandig pedaal dan wel met zelfstandig pedaal én uitkomende stem;
- inzicht in de verschillende stijlperiodes aan de hand van literatuurspel.

6 Organistenopleiding Kerkmusicus III

Neem voor aanmelding en informatie contact op met de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam. Bij twijfel over het niveau van de kandidaat kan de cursusleiding een toelatingsexamen afnemen. De opleiding sluit af met een erkend diploma.

Overige

7 Startcursus gregoriaans

Voor wie? U bent nieuwsgierig naar de uitvoering van het gregoriaans. U kunt het gregoriaanse notatiesysteem niet (goed) lezen.

Waartoe? U raakt vertrouwd met het gregoriaans, het (lezen van het) notatiesysteem en de principes van uitvoering van het gregoriaans. U wordt wegwijs in het Graduale Romanum. U wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van het gregoriaans binnen de huidige liturgie.

De cursus telt 5 bijeenkomsten. De cursus wordt gegeven aan de hand van het boek van J. Elemans: 'Gregoriaans zingen' (delen 1 en 2).

8 Cursus Muziek in de Liturgie: 'ordinarium' en 'kerkelijk jaar' (Module B)

Voor wie? De cursus is bestemd voor (leken)voorgangers, koordirigenten, organisten, koorleden, leden van liturgische werkgroepen, die zich op de een of andere manier bezighouden met de keuze van teksten en de daarbij behorende liturgische muziek voor diverse soorten liturgievieringen.

Waar toe? De cursus gaat in op de vragen die aan de orde komen bij de keuze van muziek in een orde van dienst. In deze cursus toegespitst op de zogenaamde 'vaste gezangen' (het 'ordinarium') van de viering; miscomposities in de diverse stijlen en alternatieve vormen.

Stemvorming

9a Cursus stemvorming voorgangers

Voor wie? Voor allen die regelmatig (zingend) voorgaan in de liturgie: priesters, diakens en allen die in de pastoraal werkzaam zijn (vrijwilligers en professionals).

Waar toe? Kwaliteitsverbetering van de zang van de deelnemers door middel van stemvorming en zangtechniek.

9b Cursus stemvorming koorleiders

"Hoe vertel ik het mijn koor?" Zang- en stemvorming zijn noodzakelijk voor koorvorming en stemontwikkeling van individuele koorleden. Dit betreft niet alleen stemvorming voor jonge mensen, maar ook het conserveren van de 'ouder wordende' stem. Stemvorming moet collectief geschieden binnen de koorrepetitie, omdat de dirigent doorgaans niet de mogelijkheid heeft om individueel zangles te geven. In deze cursus reikt de zangpedagoog, naast individuele stemvorming aan de dirigentcursisten, een praktische route aan die de dirigent met zijn/haar koor kan volgen om tot optimale resultaten te komen. Veel tips en trucs!

Voor wie? Voor koorleiders van alle koorsoorten.

Waar toe? Kwaliteitsverbetering van de zang van de cursisten en antwoord op de vraag hoe je middels een effectief stemvormingsprogramma tot kwaliteitsverbetering van het eigen koor kunt komen.

Let op! Afhankelijk van de aanmeldingen vindt óf de cursus voor koorleiders óf voor voorgangers plaats. Als zich maximaal vier personen aanmelden voor beide cursussen, worden beide cursussen samengevoegd.

10 Cursus koorstemvorming ter plaatse in de eigen parochie

Voor wie? Koren en hun koorleiders.

Waar toe? Kwaliteitsverbetering van de koorklank door collectieve stemvorming van alle koorzangers.

Wanneer? Groepsles tijdens de eigen reguliere repetitie. Er zijn geen toelatingseisen.

AANMELDING BIJ VOORKEUR VÓÓR 7 OKTOBER 2024

 T. 010 - 2815184 / 06 - 36145694 (Marc Schaap)
E. m.schaap@bisdomrotterdam.nl

Vermeld naam, adres, postcode/plaats, telefoon en cursuskeuze.